

Jf. især FF kap. 12.

1. Er ordtryk i dansk distinktivt?
→ Ja, men trykkets leksikalsk distinktive funktion er meget begrænset.
Der er i dansk en meget høj grad af forudsigelighed mht. trykplaceringen i ord ud fra ordenes fonologiske og morfologiske struktur.
2. Trykkets placering er forudsigelig i følgende monomorfematiske ord. Placer trykket og angiv den relevante trykregel (FF s. 201-202, regel 1-4e).

a. → 'vælte (1)	h. → ra'gout (4a)
b. → 'ånde (1)	i. → ge'lé (4a)
c. → 'anis (4e)	j. → 'Nápoli (4b)
d. → ka'pri'folium (2)	k. → 'gibbon (4c)
e. → 'paradis (3)	l. → 'balsam (4c)
f. → ku'lisse (4)	m. → 'kandis (4e)
g. → ama'ryllis (4e)	n. → 'Gallup (4e)
3. Følgende spørgsmål gælder tryk i polymorfematiske ord. Sæt kryds ud for det svar du synes passer bedst, og giv et eksempel.
 - a. Bøjningsendelser (fleksiver) er:
 1. alle betonedede
 2. næsten alle ubetonede
 3. næsten alle betonedede
 - × 4. alle ubetonede → fx *sover*
 5. dels betonedede, dels ubetonede
 - b. Præfikser er:
 1. alle betonedede
 - × 2. næsten alle ubetonede → fx *bemærke*
 3. næsten alle betonedede
 4. alle ubetonede
 5. dels betonedede, dels ubetonede
 - c. Suffikser med ikkefuldvokal er:
 1. alle betonedede
 2. næsten alle ubetonede
 3. næsten alle betonedede
 - × 4. alle ubetonede → fx *heldig*
 5. dels betonedede, dels ubetonede

- d. Suffikser med fuldvokal er:
1. alle betonede
 2. næsten alle ubetonede
 - × 3. næsten alle betonede → fx *cyklist*
 4. alle ubetonede
 5. dels betonede, dels ubetonede
- e. Første sammensætningsled i sammensatte ord har:
1. aldrig hovedtrykket
 2. næsten aldrig hovedtrykket
 - × 3. næsten altid hovedtrykket → fx *rødvinsglas*
 4. altid hovedtrykket
 5. ret ofte hovedtrykket

4. Gør rede for hvad man forstår ved ”enhedstryk”, og giv et par eksempler (ikke dem der står i bogen).

→ I nært forbundne forbindelser af verbum + visse komplementer (fx ’nøgent’ objekt) kan verbet miste sit tryk hvorved kun det tilknyttede led har tryk. Dette kaldes enhedstryk – eller tryktabsforbindelse. Eksempler: *han fortalte hi'storier* (men *han for'talte en hi'storie*); *han lå i 'sengen* (men *han lå i 'sengen*). En slags enhedstryk har vi også mellem for- (og mellem-) og efternavn, fx *Hans 'Jensen* (bemærk stødtabet i fornavnet).

5. Angiv hoved- og evt. bitryk i følgende ord (angiv kun én grad af bitryk).

a. <i>færdselsbetjent</i> → <i>færdselsbetjent</i>	g. <i>galimatias</i> → <i>galima'tias</i>
b. <i>vinteroverfrakke</i> → <i>vinter,overfrakke</i>	h. <i>førsteviolin</i> → <i>førsteviolin</i>
c. <i>husholdningsråd</i> → <i>hus,holdningsråd</i>	i. <i>førtidspensionist</i> → <i>førtidspension,ist</i>
d. <i>opvaskemaskine</i> → <i>opvaskema,skine</i>	j. <i>galionsfigur</i> → <i>gali'on,sgur</i>
e. <i>pianist</i> → <i>pia'nist</i>	k. <i>gravalvorlig</i> → <i>'gravalvorlig</i>
f. <i>Pia Nielsen</i> → <i>'Pia 'Nielsen / Pia 'Nielsen</i>	

6. Følgende udsagn gælder for dansk – sæt kryds ved de rigtige svarmuligheder (5 ×).

- a. længde er kun relevant for konsonanter
- × b. længde er kun relevant for vokaler
- c. længde er ikke relevant
- d. tilstedeværelse af længde i en given stavelse er forudsigelig
- × e. længde er distinktiv
- × f. når længde forekommer, er placeringen i stavelsen forudsigelig
- g. længde betragtes som et segment
- × h. længde betragtes som en prosodi
- i. lange vokaler forekommer ofte foran konsonantgrupper i monomorfematiske ord
- × j. lange vokaler forekommer foran en enkelt konsonant i monomorfematiske ord